

Новоизабрани председник Барак Обама је демонстрирао своје симпатије према америчком мировном покрету, управо по питању једне једине ствари: Ирак. Његово противљење, све пригушеније током председничке кампање, убедило је многе из левице да је овај најлибералнији сенатор један од њих. Али онда је представио тим за националну безбедност који би могао весело да служи било ког републиканца осим неоконзервативних сапутника Џорџа Буша и Џона МекКејна. Сада обавештени извори тврде да ће новоизабрани председник Обама обећати узвраћање Ирану ако Техеран изврши напад на Израел нуклеарним оружјем.

Можда је време да се постави питање колико ратова следећи председник планира да води.

Нуђење нуклеарног кишобрана Израелу је незнатно скраћена верзија кампањског обећања Хилари Клинтон, прве супарнице Барака Обаме, сада именоване за државног секретара. Она је отворено изјавила: „Иран мора да зна да би напад на Израел изазвао снажан одговор.“ Не само то, већ и „били бисмо у стању да их у потпуности избришемо.“

Али сенаторка Клинтон се није зауставила код Израела. Заговарала је обезбеђивање 'одвраћајуће подршке' од Саудијске Арабије, Кувајта и других арапских држава.

Отварање америчког нуклеарног кишобрана изнад Израела, па чак и изнад других нација у тако непостојаном региону, једно је од луђих предлога током избора 2008. Прво, зашто уопште отворати ову идеју кад Техеран не изгледа ни близу стварању нуклеарног оружја? Амерички званичници обавештајне службе потврдили су свој став да Иран није поново покренуо свој ранији програм, и Мохамед Ел Барадеи из Међународне агенције за атомску енергију недавно је приметио да Иранци „немају чак ни нуклеарни материјал, чист необогаћени уранијум за производњу нуклеарног оружја, ако се на то одлуче.“ Питање нуклеарног кишобрана би било релевантно само у случају да Иран има нуклеарно оружје.

Друго, Израел већ има нуклеарни арсенал процењен на хиљаде комада оружја. Израел је толико оружја произвео како би обезбедио војну супериорност у сваком конфликту. Ако би Техеран био толико неозбиљан да започне рат против Израела, призвао би сопствено уништење. Ако иранске лидере не застраши могућност одмазде Израела, неће их бринути ни одговор Вашингтона.

Треће, колико је поуздано обећање Владе САД да ће интервенисати? Чудно је да амерички званичници обесхрабрују превентивни напад Израела, а притом се обавезују да ће повести Сједињене Државе у рат. Један неименовани званичник Бушове администрације изнео је своје сумње да ће Техеран озбиљно схватити претњу, рекавши дневном листу *Haaretz*, „Ко ће убедити грађане Канзаса да САД треба да се умешају у нуклеарни рат зато што је Хаифа бомбардована?“

Четврто, на који начин је „мешање у нуклеарни рат зато што је Хаифа бомбардована“ у интересу Америке? Израел је можда добар пријатељ, али то није разлог да преуземо његове непријатеље. И свакако није разлог за разматрање могућности нуклеарног рата у име нације која је веома способна да се сама брани и која није од виталне важности за безбедност Америке.

Израел није усамљен случај. Сенаторка Клинтон је даље поменула било које друге „државе које су вољне да буду стављене под безбедносни кишобран и да се одрекну својих нуклеарних амбиција.“ Амерички савезници Египат и Турска, такође су размишљали о производњи нуклеарног оружја, тако да би они по свој прилици били међу претходно споменутим. Вероватно чак и Сирија, која је можда сарађивала са Северном Корејом у изградњи нуклеарног реактора, уништеног од стране Израела почетком године.

Отварање нуклеарног кишобрана изнад свих њих можда би умањило њихове интересе од преласка на нуклеарно наоружање – све док верују неозбиљној гаранцији Америке. Али таква политика би још директније поставила Вашингтон усред конфликта и контраверзи који се не тичу Американаца и који заиста нису вредни укључивања САД у нуклеарни рат, чак и против државе са малим арсеналом. И, по логици сенаторке Клинтон, зар не би онда Израел требало да се разоружа како би искористио нуклеарни кишобран Америке?

Осим тога, ако је принцип поуздан, и ако Иран произведе ракете дужег домета заједно са нуклеарним оружјем, зар Вашингтон не би требало да прошири свој нуклеарни кишобран преко целог Медитерана и чак Европе? Или преко Кавказа? Африке? Индије? Ако се обесхрабривање пролиферације наоружања, колико год далека таква очекивања била, посматра као значајније од обезбеђивања безбедности Америке, зашто се онда нуклеарни арсенал САД не би проширио на сваку државу против сваке државе?

Пето, претња Ирану уништењем имала би већи ефекат од пуког стварања страха од иранског напада. Охрабрила би Техеран да развије асиметрично оружје које би избегло нуклеарни праг. Испуњавање обећане претње би обезбедило интервенисање Америке у сваком резултирајућем конфликту. А обећање Вашингтона да интервенише охрабрило би све његове нове државе-клијенте да преузму све више и све неодговорнијег ризика.

То смо већ видели на Тајвану и у Грузији, где су режими који се ослањају на заштиту САД изазвали своје крупне комшије (Кину и Русију). Уместо да ублажи конфликт и реши несугласице, Израел и други корисници америчке нуклеарне гаранције највероватније би тражили нове поене покушајима да промене статус quo. Ако би резултат тога био рат, Вашингтон би могао да одустане од обећања, независно од необичног понашања његових савезника.

Од окончања Хладног рата, спољна политика САД прихватила је за чињеницу право Вашингтона да се меша, промискуитетно интервенишући код конфликта са малим или никаквим значајем за безбедност Америке. Слично би било и са отварањем нуклеарног кишобрана изнад Израела и других држава Блиског Истока. Али време је за промене у које можемо да верујемо, на спољном и унутрашњем нивоу. Време је да Вашингтон почне да избегава конфликте широм света, а не да им се прикључује.

Даг Бендоу је сарадник у American Conservative Defence Alliance. Бивши специјални асистент председника Роналда Регана, аутор књиге Нова америчка глобална империја (Xulon)

(The National Interest)